

Qimusseriarsuarmi immap naqqanik sajuppillatsitsisarluni 2012-imi misissuinermi piniarnermik nakkutiginninneq

Allattoq: Mads Peter Heide-Jørgensen, Pinngortitaleriffik.

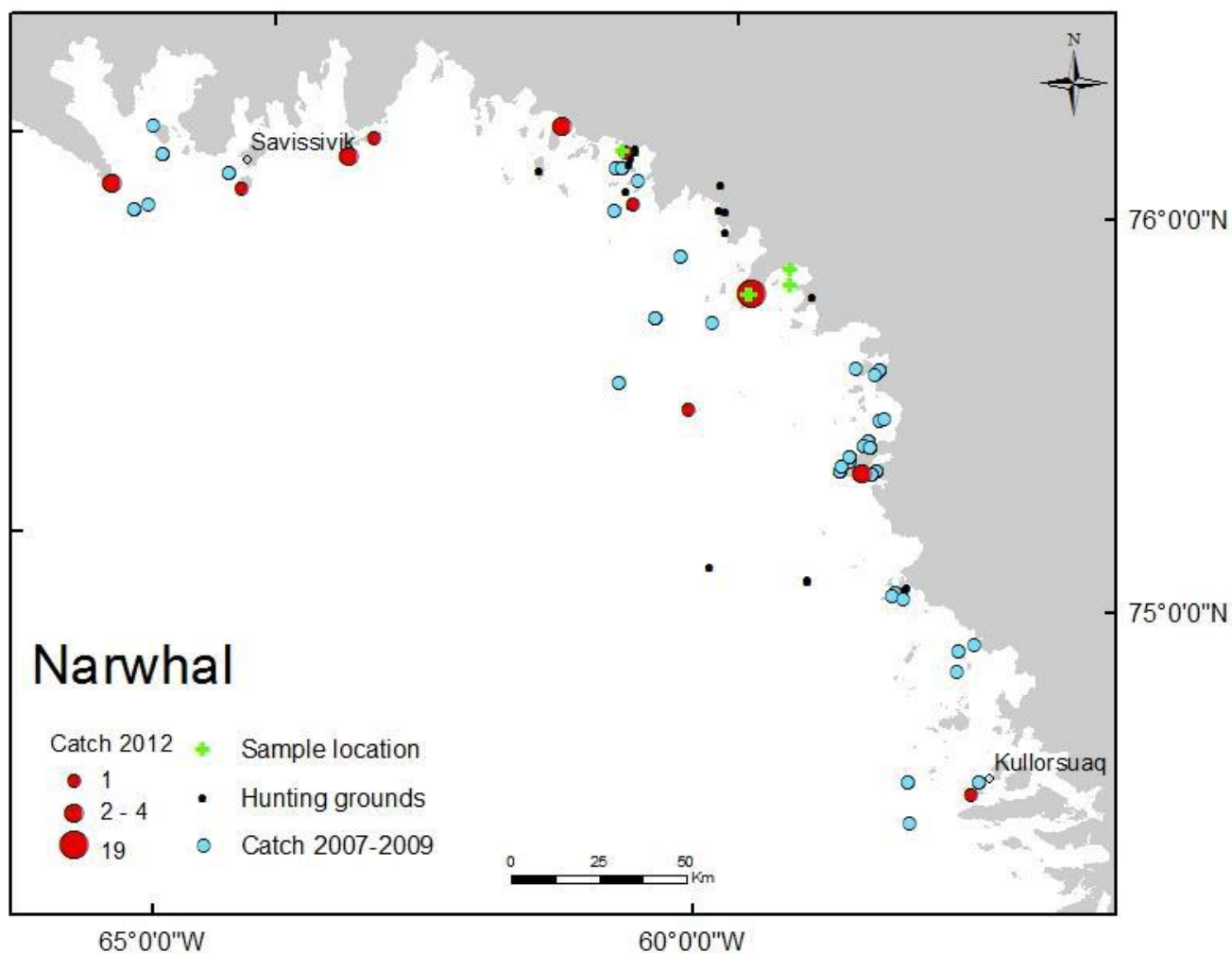
Kalaallit Nunaata kimmut sineriani qilalukkat qernertat aasisarfimmik aappaattut Qimusseriarsuup eqqaani aasisarput. Baffin Bugtip avannarpasissuani Qimusseriarsuup sineriaani august-september 2012-imi immap naqqanik sajuppillatsitsisarluni misissuisoqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Qilalukkat qernertat julimi Qimusseriarsuarmiilersarput, sermillu iigartartut qanillattorsinnarlugit aasaanerani augustimiit septemberip naajartornissaata tungaanut tamaaniittarlutik.

Qilalukkat qernertat nipinut inuit pilersitaannut malussarissorujussuupput, pingaartumik umiarsuit motoriisa immami nipiliortitsinerannut. Qilalukkat qernertat immap naqqanik sajuppillatsitsisarluni misissuinerit qanoq qisuariarfigisarneraat ilisimaneqanngilaq. Isumaqaarnarporli nipiliorfiusut ingalatsertassagaat, immaqalu sumiiffiit qimavissortarlugit. Qilalukkat qernertat ingerlaartarfitik aalajaaffigisartorujussuaat qilalugaqatigiiaallu assigiinngitsut imminnut akuleruffigisaratik immikkoorlutik aasisarlutik. Qimusseriarsuup qilalugaanik taaneqarsinnaasut taamaalillutik Qimusseriarsuaanngitsumik allamik periarfissaqarpiaratik imaluunniit allamik periarfissaqanngivillutik tamaaniittarlutik.

Piniartut peqataanerat

Qimusseriarsuarmi qilalukkanik qernertarniarneq kangerliumanersuup avannarpasissuani kujasissuanilu najugallit inuussutissaqarniarnerannut pingaaruteqarluinnartunut ilaavoq, piniartullu qilalukkat sumiiffimmi qanoq pissuseqartarnerat ingerlaartarnerallu pillugit ilisimasalerujussuupput. Misissuinermi tassani piniartut piniariaasiat Kullorsuarmi Savissivimmilu piniartut apeqqutit allakkatigut akisassat atorlugit paasiniaaffiginerisigut misissuiffigineqarsimavoq. Taamatullu aamma nunaqqatigiiaat marluiit piniarnerini malittarinerisigut, pisat misissuiffiginerisigut, aammalu qanga ullumikkullu pisanik nalunaarsuiffiit misissornerisigut paasiniaavigineqarlutik. Apersuillutik misissuisut marluk Kullorsuarmi Savissivimmilu piniartut augustip 16-ia septemberillu 12-ita akornanni ornittarlugit oqaloqatigisarsimavaat. Piniartut ullutsinni qangaanerusorlu piniartarneq pillugit apersornissaat, piniariaatsinillu paasisaqaarnissaq siunertaralugu piniarnermut peqataanissaq, pisaniillu misissugassanik katersuinissaq siunertaralugit paasiniaaffigineqarput.

Immersugassat apeqqutinik allakkatigut akisassanik imallit 15-it utertinneqarsimapput; Savissivimmiit pingasut Kullorsuarmiillu 12-it, piniartunut katillugit 36-nut tunngasut. Qilalukkat sisamararterutaasa missingi martsip junillu akornanni sikumiit aallaallugit pisarineqarsimapput, 78-illu julip augustillu akornanni umiatsiaaqqaniit aallaallugit pisarineqarsimapput. Qilalugaq ataaseq Savissiviup avannaani majip aappaanni pisarineqarsimasoq kisiat eqqaassanngikkaanni qilalukkat qernertat pisarineqarsimasutut nalunaarutigineqarsimasut tamarmik (n=39) 2012-imi majip naaneranit septemberip aallartilaarneranut pisarineqarsimapput, tamarmillu Qimusseriarsuarmi pisarineqarsimallutik. 13-it Savissivimmi piniartunit pisarineqarsimapput, 23-t Kullorsuarmi piniartunit. Qimusseriarsuarmi qernertanik qilalugarniarfiunerpaasarput Nuussuup qeqertallu Fisher Øerne eqqaat. Piniartut tamarmik oqaluttuarput qilalukkat qangaaniilli sumiiffigisartakkaminniikkajunnerusartut

Takutitassiaq: Qimusseriarsuarmi qilalugarniartarneq pisaasartullu.

Qorsunnik nalunaarsimasut tassaapput misissugassanik katersuiffiusimasut. Toornerit qernertut tassaapput qilalugarniarfiusartut, tungujortoq qaamasullu tassaapput 2007-imiit 2009-mut pisaqarfiusimasut. Aappaluttut tassaapput 2012-imi sumiiffinni pisat amerlassusiat.

Naggasiut

2007-2009-mi pisaqarfiusimasutut nalunaarutigineqarsimasunut sanilliukkaanni 2012-imi Qimusseriarsuup qiterpasissua pisaqarfiunerusimavoq, Nuussuarmi pisat (n=21), Savissivimmilu pisat ilaat tamaani pisarineqarsimallutik 75'30°N-illu kujataani pisaqartoqarsimanani. Piniartut Qimusseriarsuarmi piniariartartut peqassuseq, piniaruminassusiat, qilalukkalluunniit qernertat pissusilersortarnerat piffissami misissuiffiusumi allannguuteqannginnerarpaat, sumiiffinnilu nalinginnaasuunngitsuni pisaqartoqarsimaneranik nalunaaruteqartoqanngilaq. Qilalugarniarfiusimasut tamarmik qangaaniilli qilalugarniarfiusarsimasunut naapertuupput.